

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžf/29/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200275
Dátum vydania rozhodnutia: 15.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8015200275.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Tatra Clima, s.r.o., so sídlom Dlhé hony 4991, 058 01 Poprad, IČO: 36 491 047, zast. JUDr. Miroslavom Sklenárom, advokátom, so sídlom, Kováčska 40, 040 01 Košice proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 14. októbra 2015 č. k. 2S/12/2015-55 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 14. októbra 2015 č. k. 2S/12/2015-55 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100305/1/418356/2014/5052 z 22.09.2014 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) a účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

2. Napadnutým rozhodnutím žalovaný podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 563/2009 Z.z.“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Prešov č. 9712301/5/3138813/2014 z 27.06.2014 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“ resp. „prvostupňový orgán“), ktorým bol vyrubený úrok z omeškania podľa § 156 ods. 1 písm. b) zák. č. 563/2009 Z.z v sume 79,30 € za nezaplatenie preddavku na daň z príjmov právnickej osoby za január 2014.

Podľa § 156 ods. 1 písm. b) zák. č. 563/2009 Z.z. v znení relevantnom pre prejednávajúcu vec, úrok z omeškania správca dane vyrubí podľa odseku 2, ak daňový subjekt nezaplatí alebo neodvedie v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške alebo v lehote alebo vo výške určenej v rozhodnutí správca dane b) preddavok na daň.

3. Krajský súd v prvom rade uviedol, že podstatnou námietkou žalobcu v žalobe je tá skutočnosť, že

prvostupňový orgán vyrubí úrok z omeškania v rozpore so zákonom, konkrétne z ustanovení § 156 ods. 2 zák. č. 563/2009 Z.z. a neprihlásil si prihláškou predmetný úrok z omeškania do reštrukturalizácie žalobcu. Vymáhanie zaplataenia úroku z omeškania žalovaným od žalobcu považuje žalobca za nezákonné, neoprávnené a bez právneho dôvodu.

4. Krajský súd v odôvodnení poukázal na ustanovenie § 156 ods. 2 zák. č. 563/2009 Z.z., z ktorého vyplýva, že správca dane vyrubí úrok z omeškania z dlžnej sumy podľa ods. 1, pričom pri výpočte úroku sa použije štvornásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej v deň vzniku daňového nedoplatku, alebo v deň nasledujúci po dni, v ktorom mal byť preddavok na daň zaplatený alebo odvedený, alebo splátka dane zaplataená. Ak štvornásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 15%, pri výpočte úroku z omeškania sa použije ročná úroková sadzba 15%. Správca dane vyrubí úrok z omeškania za každý deň omeškania s platbou začínajúc dňom nasledujúcim po dni splatnosti, až do dňa platby vrátane, alebo do dňa použitia daňového preplatku, alebo do dňa vykonania kompenzácie podľa § 55, alebo do dňa začatia reštrukturalizačného konania; pri podaní dodatočného daňového priznania správca dane vyrubí úrok z omeškania z dlžnej sumy do dňa podania dodatočného daňového priznania.

5. Ďalej krajský súd konštatoval, že ako vyplýva z ustanovenia § 158 ods. 1 zák. č. 563/2009 Z.z., daňový nedoplatok sa na účely konkurzu a reštrukturalizácie považujú za pohľadávku a v zmysle ustanovenia § 158 ods. 5 zák. č. 563/2009 Z.z., po vyhlásení konkurzu, alebo po povolení reštrukturalizácie správca dane postupuje podľa osobitného predpisu, ktorý je v tomto prípade zákon č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 7/2005 Z.z.“)

6. Krajský súd mal za to, že s poukazom na obsah ustanovenia § 47 ods. 2 zák. č. 7/2005 Z.z. sa daňové konanie neprerušuje a bolo povinnosťou správcu dane za nesplnenie si povinnosti zaplatiť preddavok na daň z príjmov právnickej osoby žalobcovi uložiť povinnosť zaplatiť úrok z omeškania tak, ako to bolo prvostupňovým rozhodnutím vyrubené.

7. V súlade s ustanovením § 156 ods. 4 v spojení s ustanovením § 156 ods. 8 zák. č. 563/2009 Z.z. správca dane vypočítal úrok z omeškania žalobcovi za 28 dní správne s poukazom na obsah ustanovení § 42 ods. 1, 7 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 595/2003 Z.z.“)

8. Krajský súd preto považoval námietky uvádzané žalobcom v žalobe za nedôvodné, nakoľko rozhodnutia a postup správnych orgánov v medziach žaloby boli v súlade so zákonom.

II.

9. Vo včas podanom odvolaní z 24.11.2015 a v jeho doplnení z 28.12.2015 žalobca namietal, že v konaní došlo k vadám podľa § 205 ods. 2 O.s.p. a to najmä z dôvodu, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.).

10. Žalobca v odvolaní v prvom rade poukázal na definície základných pojmov zakotvené v ust. § 2 zák. č. 563/2009 Z.z., kde sa pod pojmom daň okrem iného rozumie daň podľa osobitných predpisov vrátane úroku z omeškania, úroku a pokuty. Pod pojmom daňový nedoplatok sa rozumie dlžná suma dane na dani do lehoty splatnosti. V zmysle uvedeného je podľa žalobcu daňovým nedoplatkom aj vyrubený úrok z omeškania, úrok alebo pokuta.

11. Ďalej žalobca poukázal na ustanovenia § 156 ods. 4 zák. č. 563/2009 Z.z., v zmysle ktorého mal žalovaný vyrubiť úrok z omeškania podľa § 156 ods. 2 zák. č. 563/2009 Z.z., t.j, do dňa začatia reštrukturalizačného konania a nie do dňa uplynutia lehoty na podanie daňového priznania. Uznesenie Okresného súdu Prešov o začatí reštrukturalizačného konania bolo zverejnené v obchodnom vestníku 31.01.2014, pričom účinky začatia reštrukturalizačného konania v zmysle ustanovení zák. č. 7/2005 Z.z.

nastali 02.02.2014.

Žalobca má za to, že pohľadávka žalovaného vznikla najneskôr 02.02.2014, t.j. ku dňu začatia reštrukturalizačného konania.

12. Žalobca dal odvolaciemu súdu taktiež do pozornosti dôvodovú správu k zákonu č. 440/2012 Z.z., ktorým sa zosúladiť stav zák. č. 563/2009 Z.z. s právnou úpravou uvedenou v zák. č. 7/2005 Z.z., pričom novelou č. 440/2012 Z.z. sa zároveň doplnila lehota v ustanovení § 156 ods. 2 zák. č. 563/2009 Z.z., do kedy sa takýto úrok počíta a do kedy je možné ho vyrubiť, pričom do prijatia novely č. 440/2012 Z.z. ustanovenie § 156 ods. 2 zák. č. 563/2009 Z.z. takúto lehotu neustanovoval.

13. Žalobca sa domnieva, že krajský súd vo svojom odôvodnení nesprávne poukázal na ustanovenie § 47 ods. 2 zák. č. 7/2005 Z.z., ktoré sa však vzťahuje na konkurzné konanie a nie reštrukturalizačné konanie, v ktorom bol žalobca, keďže zákon č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii upravuje konkurzné konanie osobitne v druhej časti zák. č. 7/2005 Z.z., pričom reštrukturalizačné konanie je upravené osobitne v tretej časti zák. č. 7/2005 Z.z.

Podľa žalobcu v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia § 47 ods. 2 zák. č. 7/2005 Z.z. na skutkový stav veci nie je možné aplikovať, avšak žiadnym spôsobom sa krajský súd nezaoberal skutočnosťou, či správca dane vôbec daňové konanie začal pred začatím reštrukturalizačného konania žalobcu resp. pred jeho povolením.

14. Žalobca zdôraznil, že správca dane vyrubil 27.06.2014 úrok z omeškania za nezaplatenie preddavku na daň z príjmov právnickej osoby za júl 2013, čo považuje žalobca s prihliadnutím na ustanovenie § 156 ods. 2 v súvislosti s ustanovením § 158 ods. 5 zák. č. 563/2009 Z.z. za nezákonné, keďže právo na uplatnenie nároku mu zaniklo v súlade s ustanovením § 120 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z.z. z dôvodu, že správca dane mal úrok z omeškania vyrubiť podľa § 156 ods. 2 zák. č. 563/2009 Z.z. do začatia reštrukturalizačného konania, t.j. do 02.02.2014 a keďže nárok a teda aj pohľadávka vznikli pred povolením reštrukturalizácie žalobcu, bol správca dane povinný si pohľadávku uplatniť prihláškou podľa § 121 zák. č. 7/2005 Z.z.. Žalovaný tak neurobil, a preto mu nárok na vymáhanie pohľadávok v zmysle § 120 zák. č. 7/2005 Z.z. zanikol, keďže reštrukturalizačný plán žalobcu bol súdom potvrdený.

15. Záverom žalobca poukázal na ustanovenie § 155 ods. 2 a 3 zák. č. 7/2005 Z.z., v zmysle ktorých sa reštrukturalizačný plán potvrdený súdom považuje za právny úkon urobený vo forme a spôsobom, ktorý je vyžadovaný osobitnými predpismi pre vznik, zmenu alebo zánik práv alebo záväzkov obsiahnutých v pláne a zverejnením uznesenia o potvrdení plánu v Obchodnom vestníku zaniká právo veriteľov, ktorí riadne a včas neprihlásili svoje pohľadávky, vymáhať tieto pohľadávky voči dlžníkovi. S prihliadnutím na uvedené, má žalobca za to, že konanie žalovaného je taktiež v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

16. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

17. Vo vyjadrení žalovaného k odvolaniu z 09.02.2016 žalovaný opätovne uviedol, že keďže preddavok na daň nie je daňou, jeho nezaplatením nevzniká daňový nedoplatok, ktorého definícia je uvedená v ustanovení § 2 písm. f) zák. č. 563/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov. A keďže nejde o daňový nedoplatok, nemohla vzniknúť ani pohľadávka, pretože podľa § 158 ods. 1 zák. č. 563/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov (ako zákona *lex specialis*) len daňový nedoplatok sa na účely reštrukturalizácie považuje za pohľadávku.

Až keď by vznikol daňový nedoplatok podaným daňovým priznaním, keďže reštrukturalizačné konanie sa začalo rozhodnutím Okresného súdu Prešov č. 1R/1/2014, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 21/2014 31.01.2014, tak v súlade s ustanovením § 158 ods. 3 zák. č. 563/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov daňový nedoplatok by vznikol po začatí reštrukturalizačného konania a považoval by sa za pohľadávku vzniknutú po začatí reštrukturalizačného konania. V nadväznosti na vyššie uvedené a v súlade s ustanovením § 120 ods. 2 zák. č. 7/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov žalovaný

konštatoval, že pohľadávky, ktoré by vznikli voči dlžníkovi reštrukturalizačného konania sa v reštrukturalizácii neuplatňujú prihláškou, považujú sa za prednostné pohľadávky a nepôsobia na nich účinky začatia reštrukturalizačného konania.

18. Žalovaný ďalej uviedol, že keďže správca dane napadnutým rozhodnutím vyrubil úrok z omeškania 27.06.2014, teda po dni začatia reštrukturalizačného konania, tento úrok sa stal pohľadávkou až po právoplatnosti a vykonateľnosti tohto rozhodnutia v prípade nezaplatenia tohto úroku, teda až po dni začatia reštrukturalizačného konania, a v takom prípade by sa považoval za prednostnú pohľadávkou. Úrok z omeškania totiž vznikne až jeho právoplatným vyrubením. Keďže úroky vznikli až ich vyrubením, správca dane ich preto nemohol prihlásiť prihláškou do reštrukturalizácie.

19. Z ustanovenia § 156 ods. 2 zák. č. 563/2009 Z. z. (piata veta) vyplýva, že správca dane vyrubí úrok z omeškania za každý deň omeškania s platbou, začínajúc dňom nasledujúcim po dni jej splatnosti až do dňa platby vrátane alebo do dňa použitia daňového preplatku alebo vykonania kompenzácie podľa § 55 alebo do dňa začatia reštrukturalizačného konania; pri podaní dodatočného daňového priznania správca dane vyrubí úrok z omeškania z dlžnej sumy do dňa podania dodatočného daňového priznania. Toto ustanovenie alternatívne upravuje dĺžku omeškania s platbou, za ktorú správca dane vyrubí úrok z omeškania, a nie termín, dokedy má byť úrok vyrubený.

Z dôvodovej správy k zákonu č. 440/2012 Z. z. vyplýva, že navrhovanou úpravou v § 156 ods. 2 sa vypúšťa ustanovenie o nemožnosti vyrubenia sankčného úroku daňovému subjektu v konkurze a reštrukturalizácii a zároveň sa dopĺňa lehota, dokedy sa takýto úrok počíta, čím dôjde k zosúladieniu úpravy so zákonom č. 7/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov. Dokedy je možné úrok vyrubiť, je ustanovené v § 156 ods. 8 písm. a) zákona č. 563/2009 Z.z. negatívnym spôsobom. Z vyššie uvedených dôvodov sa žalovaný nestotožnil s výkladom tohto ustanovenia, ktorý podáva žalobca.

20. Podľa žalovaného v prípade, že by platil absurdný výklad žalobcu, nikdy by nebolo možné vyrubiť úrok pred začatím reštrukturalizačného konania z dôvodu, že správca dane sa až ex post dozvie, že u daňového subjektu začalo reštrukturalizačné konanie.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že správca dane mohol vyrubiť úrok z omeškania aj počas reštrukturalizačného konania, pohľadávka vo forme úroku vznikla až po právoplatnosti rozhodnutia o vyrubení úroku a ide o prednostnú pohľadávkou.

21. K použitiu ustanovenia § 47 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. žalovaný uviedol, že jeho použitie nemá vplyv na výrok rozsudku krajského súdu.

22. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť.

III.

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. a § 214 ods. 2 O.s.p.

Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a

z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

24. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie (obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu) podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

25. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a § 167 ods. 2 s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite a skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

26. Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúmava rozhodnutie správneho orgánu, vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Aj keď s ohľadom na túto judikatúru nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky podstatné argumenty prednesené stranami, ktoré uviedli v konaní. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nie len odkazovať na právne závery účastníkov.

27. V tejto súvislosti dáva Najvyšší súd do pozornosti Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. IV. ÚS 378/08-55 zo dňa 16.12.2008, z ktorého vyplýva:

„Jednou z neoddeliteľných súčastí princípu právnej istoty v demokratickom a právnom štáte je aj garancia, že ak sa osoba využívajúca svoje základné právo na súdnu ochranu obráti so svojím návrhom na nezávislý a nestranný súd, má právo na to, aby súd o jej návrhu rozhodol a svoj právny názor vyjadril vo forme zákonného rozhodnutia. Na túto skutočnosť pamätá aj generálna právna norma civilného procesu (Občianskeho súdneho poriadku) v ustanovení § 157 ods. 2, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na spravodlivé súdne konanie, vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“) pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26] tak, že rozhodnutie súdu musí viesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993).

Vzhľadom na uvedené je potrebné, aby všeobecný súd pamätal na všetky náležitosti zákonného rozhodnutia, tak ako ich predpokladá zákon, a tieto pri jeho tvorbe prakticky aj aplikoval. Výsledkom dodržania zákonných ustanovení by malo byť presvedčivé a preskúmateľné rozhodnutie.“

Rovnako Európsky súd pre ľudské práva uvádza, že „hoci vnútroštátny súd má určitú mieru uváženia pri výbere argumentov v konkrétnom prípade a pri pripúšťaní dôkazov podporujúcich návrhy strán, orgán verejnej moci je povinný zdôvodniť svoj postup uvedením dôvodov pre svoje rozhodnutia.“

(Suominen v. Fínsko, § 36; Tatishvili v. Rusko, § 58).

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

28. Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

29. Po preskúmaní obsahu spisu a rozhodnutia krajského súdu musí odvolací súd konštatovať, že odvolacie námietky žalobcu týkajúce sa nedostatočného odôvodnenia rozsudku krajského súdu a jeho nejasnosti a nezrozumiteľnosti sú dôvodné. Krajský súd v odôvodnení rozsudku v prevažnej miere opísal skutkový stav vychádzajúci z administratívneho spisu ako aj obsah žaloby a vyjadrenia žalovaného a citoval zákonné ustanovenia.

30. Krajský súd označil ako podstatnú námietku žalobcu, že prvostupňový orgán vyrubil úrok z omeškania v rozpore s ustanovením § 156 ods. 2 zák. č. 563 Z.z. a neprihlásil predmetný úrok z omeškania do reštrukturalizačného konania, pričom sa k nej relevantným spôsobom nevyjadril. Krajský súd len konštatoval, čo je obsahom tohto ustanovenia a ďalej označil, čo je v zmysle § 158 ods. 1 a 4 zák. č. 563/2009 Z.z. daňovým nedoplatkom a že sa po začatí reštrukturalizačného konania postupuje podľa zák. č. 7/2005 Z.z.

31. Jedinou argumentáciou vedúcou k zamietnutiu žaloby je poukaz na obsah ustanovenia § 47 ods. 2 zák. č. 47/2005 Z.z., v zmysle ktorého sa daňové konanie neprerušuje a bolo povinnosťou správcu dane za nesplnenie si povinnosti zaplatiť preddavok na daň z príjmov právnickej osoby žalobcovi uložiť povinnosť zaplatiť úrok z omeškania tak, ako to bolo prvostupňovým rozhodnutím vyrubené a zhodnotenie správneho výpočtu úroku z omeškania, ktoré, ako správne namietal žalobca v odvolaní, sa vzťahuje na konkurz a nie na reštrukturalizačné konanie (v ktorom bol žalobca).

32. Krajský súd v odôvodnení nedal odpoveď na relevantné žalobné námietky žalobcu, či možno úrok z omeškania za nezaplatené preddavky za daň z príjmov právnickej osoby, ktorý podľa žalobcu vznikol pred začatím konania a mal byť, no nebol uplatnený prihláškou v reštrukturalizačnom konaní, dodatočne vyrubiť, resp. vymáhať jeho zaplatenie.

Krajský súd sa vôbec nezaoberal ani základnými otázkami, či možno považovať takýto úrok z omeškania za daňový nedoplatok ako samostatnú pohľadávku s osobitným spôsobom uplatnenia v reštrukturalizačnom konaní a či možno tento úrok z omeškania vôbec považovať za vzniknutý pred začatím reštrukturalizačného konania alebo nie.

33. Krajský súd síce v závere uviedol, že považuje žalobné námietky za nedôvodné, no z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu nie je zjavné, akými úvahami sa krajský súd riadil pri utváraní tohto záveru.

34. V odôvodnení rozsudku krajského súdu úplne absentuje vysporiadanie sa s žalobnou námietkou nezákonného vyrubenia úroku z omeškania vo svetle reštrukturalizačného konania žalobcu. Najvyšší súd si uvedomuje, že odôvodnenie krajského súdu nemusí reagovať na všetky námietky a argumenty žalobcu, avšak sa domnieva, že v prejednávanej veci krajský súd nereagoval na tie právne významné.

35. Rozhodnutie krajského súdu, ktoré nedá odpovede na relevantné otázky nastolené žalobcom v žalobe a obmedzí sa na zhrnutie skutkového stavu, citáciu právnych predpisov a ich abstraktné posúdenie, je nutné považovať za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, nedávajúci dostatočné záruky pre to, že nebolo vydané spôsobom porušujúcim ústavne zaručené právo na spravodlivý proces. Takýmto postupom bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 2 O.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do

právomoci ktorého vec patrí.

36. Vo svetle uvedeného má odvolací súd za to, že sa krajský súd náležitým spôsobom nevysporiadal s argumentami žalobcu o možnom zániku práva na vyrubenie a vymáhanie úrokov z omeškania v súvislosti s začatím reštrukturalizačného konania žalobcu a odôvodnení napadnutého uznesenia na ne nereagoval.

37. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať aj na princíp dvojinštančnosti konania spočívajúci v tom, že každá skutková a právna otázka, ktorá je v prejednávanej veci rozhodujúca, musí byť predmetom posúdenia súdu nielen súdom prvého stupňa, ale aj odvolacieho súdu. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd nie je oprávnený nahrádzať postupy krajského súdu v konaní, keďže by tým odňal žalobcovi ako aj žalovanému možnosť konať pred súdom v dvojstupňovom konaní, dospel odvolací súd na základe vyššie uvedeného k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

38. Odvolací súd má za to, že iný postup by vzhľadom na okolnosti prípadu bol v rozpore so zásadou denegatio justitiae - odopretie spravodlivého súdu, čo by znamenalo porušenie základného práva žalobcu na súdnu ochranu zakotveného v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.

39. Na dôvažok Najvyšší súd dodáva, že sa nezaoberal ďalšími argumentmi uvedenými v odvolaní žalobcu, nakoľko má za to, že už vyššie uvedené skutočnosti sú dostačujúcim dôvodom na zrušenie rozhodnutia krajského súdu.

40. V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu sa zaoberať otázkami, či možno úrok z omeškania považovať za samostatnú pohľadávku, či úrok z omeškania vznikol ešte pred začatím reštrukturalizačného konania žalobcu a či ho teda možno žalobcovi vyrubiť a následne ho vymáhať. V tejto súvislosti dáva odvolací súd do pozornosti krajskému súdu rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 1Sžf/2/2016 z 23.05.2017.

41. V novom rozhodnutí krajský súd zároveň rozhodne o náhrade trov celého konania (§224 ods. 3 O.s.p.).

42. S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.